

Provinsrødderne har overhalet københavnernes

Jørn T. Andresen:
*Regnbuens endestation.
Provinsrødder og rockmusik 1958–
86.* Århus 1986, Forlaget Klim.
177 s., kr. 149,–.

I musikbladet »Gaffa« (nr. 32, okt. 86) kan man under overskriften »Københavns meterfunk« læse at det »amerikansk inspirerede soul/funk marked efterhånden er det sidste som københavnernes ikke har mistet til de jordnære århusianere«.

Torben Steno som har skrevet artiklen mener, at denne »meterfunk« eller »yuppiemusik« har speciel adresse til den velhavende ungdom i Københavns nordlige forstæder. En vellykket optræden i »Montmartre« og vejen til de nordsjællandske gymnasier ligger åben. Om denne beskrivelse er dækkende for hele den københavnske rockscene kan diskuteres, men efter min mening har TS ret i at øjeblikkets bedste danske pop/rock kommer fra Århus (Gnags, TV 2, Anne Linnet, Lars Hug, Elisabeth, Henning Stærk, Lars Muhl, Thomas Helmig osv.). Der kan således være gode grunde – især for os københavnere – til at kigge disse provinsrockere lidt efter i kortene.

Det kan man gøre i en tidligere »Gaffa«-medarbejder Jørn T. Andresens bog: *Regnbuens endestation*«. Alleerede titlens lidt hippieagtige metafor kunne jo tyde på visse afgørende forskelle i måden at betragte rockmusik på

i hhv. Århus og København – der er vist ingen regnbuer tilbage herovre i hovedstaden. På den anden side antyder titlen vel at (60'er-) drømmen er slut, også i provinsen. Vi er nede på jorden igen, toget kører ikke længere, alle skifter! Og »Regnbuens endestation« bliver i det lys snarere en poetisk omskrivning af den stigende bevidsthed om markedsmekanismer (kommercialisering) som forfatteren opfatter som et hovedtræk i 80'ernes provinsrock.

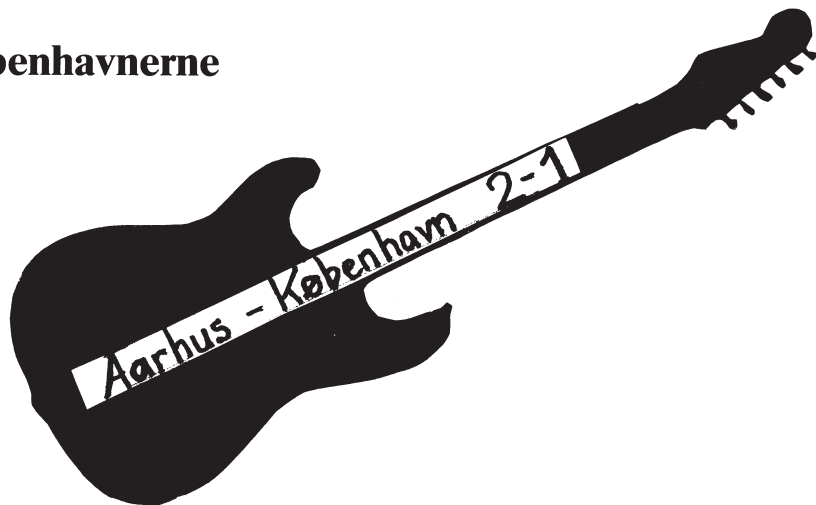
JTA's bog er opbygget som et geografisk/historisk strejftog gennem den jyske rock (øernes musik kommer han ikke ind på). Metoden er journalistisk i sin blanding af forfatterens egne kommentarer, interviews med musikere og udpluk fra deres fotoalbums og scrapbøger.

Et gennemgående tema er »drømmen om at slå igennem«, og som et slags motto for bogen har JTA aftrykt Chuck Berry's »Johnny B. Goode«

over et natfotografi af en (jysk) provinsby. Denne sang handler om landlige rockdrømme »deep down in Lou'sianna«, og en af pointerne i teksten (og i JTA's bog) er, at selv om Johnny »could play a guitar just like a-ringing a bell« så er han bare en almindelig »country boy, who'd never ever learned to read or write so well«. En dreng som sidder og drømmer om den dag hvor »his name'll be in lights a-sayin' »Johnny B. Goode Tonight«.

Drømmen om at slå igennem med sin musik er en fælles drivkraft for alle unge rockmusikere. Men musikerne i provinsen er nok i højere grad blevet konfronteret med et publikum som punkterede denne drøm med deres krav om cha-cha-cha og blød pop. Enten gik man på kompromis og spillede det folk ville have, eller også spillede man sin egen musik og sagde nej til jobs i forsamlingshuse m.v.

Som Thorvald Odgaard fra Nibe,

»Jyllands Liverpool«, siger i bogens 1. kapitel: »(Vi) udviklede en modereret spillestil: Pigtråd kombineret med dansemusik«. Eller i modsætning hertil et citat (2. kapitel) fra Henning Stærk som startede nogle år senere i Holstebro: »Jeg har altid sat en ære i at holde min sti ren«.

»Jyllands Liverpool« forsvandt i glemslen, men Henning Stærk lever i bedste velgående og har efter mange år i baggrunden slidt sig frem til plads i rampelyset.

3. og 4. kapitels »rockbiografier« omfatter Alex Bødiker fra (det ihvertfald i København) ukendte »Reges« (Haderslev) og Knud Lindhard (Horsens) fra »Den gamle mand og havet«. I disse kapitler beskrives samtidig udviklingen frem mod eksperimenterende rock og danskrock og videre frem/tilbage (?) mod en øget kommercialisering. (F.eks. er Lindhard endt som en ren popdreng).

I et centralt afsnit om Århus bevæger vi os igennem de eksperimenterende 70'ere (bl.a. rammende beskrevet af en udenforstående Lars Muhl: »Dengang skulle man helst have træsko på, være iført lilla ble og velourtøj og hoppe rundt til musikken«), og her kommer JTA også ind på forholdet til København. I slutningen af 60'erne og begyndelsen af 70'erne var Århus et hul i jorden mht. rockmusik – set fra hovedstaden. Bogen citerer nogle utroligt arrogante og storby-chauvinistiske artikler fra det københavnske undergrundsblad »Superlove« og konkluderer: »(Århus) var et stykke provins, som snublede over sine egne fødder af bar mindre-værdsfølelse og manglende visioner«.

Imidlertid betød 60'ernes uddannelsesboom at nye kræfter kom til (bl.a.

Henning Stærk som forsanger ved Danmarksmesterskaberne i pigtråd 1967 (foto fra bogen)

Henning Stærk og dele af Gnags) og samvirkende hermed førte en stigende bevidsthed og organisering blandt musikerne til en opblomstring i musiklivet. Lars Muhl betoner især den voldsomme indflydelse punk og new wave havde på de etablerede bands (Århus er for lille til at flere forskellige rock-stilarter kan leve ved siden af hinanden uden gensidig påvirkning), men han mener også at de mange år i skyggen har givet en enorm rutine: »Vi er blevet mediebevidste. Det er helvedes afgørende hvordan man præsenterer en ting. Egentlig er det snyd og bedrag, men en professionalisme på branchens betingelser som man har tillært sig«.

De følgende kapitler om Kenneth Hansen fra Horsens (Pretty Maids, Heavy metal) og Mike Hammer fra

Gedsted (Freshly Riots, nyrock) slår fast at det ikke længere er vigtigt om man kommer fra København hvis man vil være rockstjerne. Nej, kunne man sige fra København, nu er spørgsmålet om man kommer fra Århus?

Men ligegyldigt hvor i landet man kommer fra, er den stigende kommercialisering en tendens der som JTA skriver gør det svært at overleve for de små og mellemstore bands, amatørmusikerne, de mindre spillesteder osv. »Altsammen uundværlige dele af et bredt og frugtbart rockmiljø, men behæftet med den skavank at de ikke kan overleve på rent kommercielle betingelser«.

En gammel overtro siger jo at der hvor regnbuen ender står en krukke guld, og måske er det derfor at »Regn-

buens endestation« ender med et kapitel om, hvordan de lokale rockmusikere m.v. får løftet låget på de kommunale pengekasser. Problemet er at jo mere musikken kommer kommer, des mindre støtteværdig tager den sig ud over for de bevilgende myndigheder. Omvendt er netop kommercommeriserin- gen bl.a. et resultat af manglende støt- temuligheder til mere alternative og eksperimenterende dele af miljøet.

Som man måske kan forstå af denne anmeldelse, skriver JTA mere om *mu- sikkerne* i provinsen end om selve musik- ken. Denne bog er ikke provinsens

rockhistorie, men en journalistisk re- portage om det der i undertitlen hedder »provinsrødder og rockmusik 1958–86«. Derfor får vi heller ikke her den endelige forklaring på Århus centrale placering på 80'er rockens danmarkskort.

Det er imidlertid en underholdende bog med et væld af morsomme anekdo- ter og skægge fotografier (se f.eks. det ubetalelige billede af Henning Stærk i Carnaby Street-tøj og John Lennon-fri- sure som forsanger i Holstebro-bandet »The Poisons« ved danmarksmester- skabet i pigtråd i 1967. De blev nr. 2

fordi de lokale fans larmede så meget at dommerne ikke kunne høre musikken – synd og skam). »Regnbuens Endesta- tion« er samtidig båret frem af et ægte engagement og en stor indsigt i rock- musikken og -miljøet. Hvis denne blan- ding af humor og alvor er speciel pro- vinsiel eller århusiansk, kan vi køben- havner kun glæde os til at JTA eller en anden af »rødderne« skriver den ende- gyldige provinsrock-historie. Og så kan vi måske finde ud af hvad det er der har gjort, at provinsrødderne har overhalet københavnernes indenom her i 80'erne.

Steen Læssøe Amstrup

PR for Daisy 68/69. Lars Muhl yderst t.h. (foto fra bogen)

Forfattere i dette nr.

Jørn T. Andresen er freelance rock- skribent på bl.a. Århus Stiftstidende og forfatter til *Regnbuens endestation. Provinsrødder og rockmusik 1958–86* (anmeldt s. 00).

Johan Fornäs arbejder med ungdoms- kultur i en forskerstilling på Center for Massekommunikationsforskning i Stockholm.

Ole Bundgaard er musiker, komponist, producer og forfatter.

Claus Buhl er stipendiat på Handels- højskolen, Kbh., på et projekt om mu- sik i reklamefilm.

Steen Læssøe Amstrup er musikpæda- og og musikstuderende.

Ole Hannibal er musiklærer på Stenhus Gymnasium og leder af Roskilde Stu- diekor.

Hanne Tofte Jespersen arbejder med et kandidatsipendieprojekt på Kbh.'s Univ. om musikfaget i gymnasiet.

Arne Kjær arbejder som adjunktvikar på Ålborg Universitetscenters musik- fag.